

CONCEPTE ȘI DEFINIȚII¹

I. LISTA VARIABILELOR

A	Număr de salariați
A.1	Numărul total de salariați
A.11	Salariați în timp complet (exclusiv uceniciei)
A.12	Salariați în timp parțial (exclusiv uceniciei)
A.121	Salariați în timp parțial în echivalent timp complet (exclusiv uceniciei)
A.13	<i>Ucenici</i>
A.131	<i>Ucenici în timp parțial în echivalent timp complet</i>
B	Ore efectiv lucrate
B.1	Total ore efectiv lucrate
B.11	Ore efectiv lucrate de salariați în timp complet (exclusiv uceniciei)
B.12	Ore efectiv lucrate de salariați în timp parțial (exclusiv uceniciei)
B.13	<i>Ore efectiv lucrate de ucenici</i>
C	Ore plătite
C.1	Total ore plătite
C.11	Ore plătite pentru salariații în timp complet (exclusiv uceniciei)
C.12	Ore plătite pentru salariații în timp parțial (exclusiv uceniciei)
C.13	<i>Ore plătite pentru ucenici</i>
D	Costul forței de muncă (Figura 1)
D.1	Remunerarea salariaților
D.11	Câștiguri salariale / Salarii (Figura 2)
D.111	Salarii (exclusiv ucenici)
D.1111	Salarii directe, sporuri și indemnizații
D.11111	Salarii directe, sporuri și indemnizații plătite în fiecare perioadă de plată
D.11112	Salarii directe, sporuri și indemnizații neplătite în fiecare perioadă de plată
D.1112	Plăți către sistemele de economii ale salariaților
D.1113	Plăți pentru zile nelucrate
D.1114	Plăți/drepturi în natură
D.11141	Produse ale întreprinderii
D.11142	Locuințe pentru personal
D.11143	Mașini de serviciu
D.11144	Opțiuni de achiziție de acțiuni și planuri de achiziție de acțiuni
D.11145	Alte
D.112	Salariile ucenicilor
D.12	Contribuțiile sociale ale angajatorilor (Figura 3)
D.121	Contribuții efective ale angajatorilor (exclusiv uceniciei)
D.1211	Contribuții de asigurări sociale obligatorii
D.1212	Contribuții de asigurări sociale convenite colectiv, contractual sau voluntar plătibile de angajator
D.122	Contribuții sociale imputate angajatorilor (exclusiv uceniciei)
D.1221	Remunerația garantată în caz de boală
D.1222	Contribuții sociale imputate angajatorilor pentru pensii și sănătate
D.1223	Plăți către salariații care părăsesc întreprinderea
D.1224	Alte contribuții sociale imputate
D.123	Contribuții sociale ale angajatorilor pentru ucenici
D.2	Costurile formării profesionale plătite de angajator
D.3	Alte cheltuieli plătite de angajator
D.4	Impozite plătite de angajator
D.5	Subvenții plătite de angajator

¹ La elaborarea documentului în cauză s-a ținut cont de prevederile Regulamentului (CE) nr. 1737/2005 al Comisiei Europene din 21 octombrie 2005 de modificare a regulamentului (CE) nr. 1726/1999 privind definirea și transmiterea informațiilor referitoare la costul forței de muncă (OJ L 279, 22.10.2005).

Figura 1

Costul forței de muncă și principalele componente

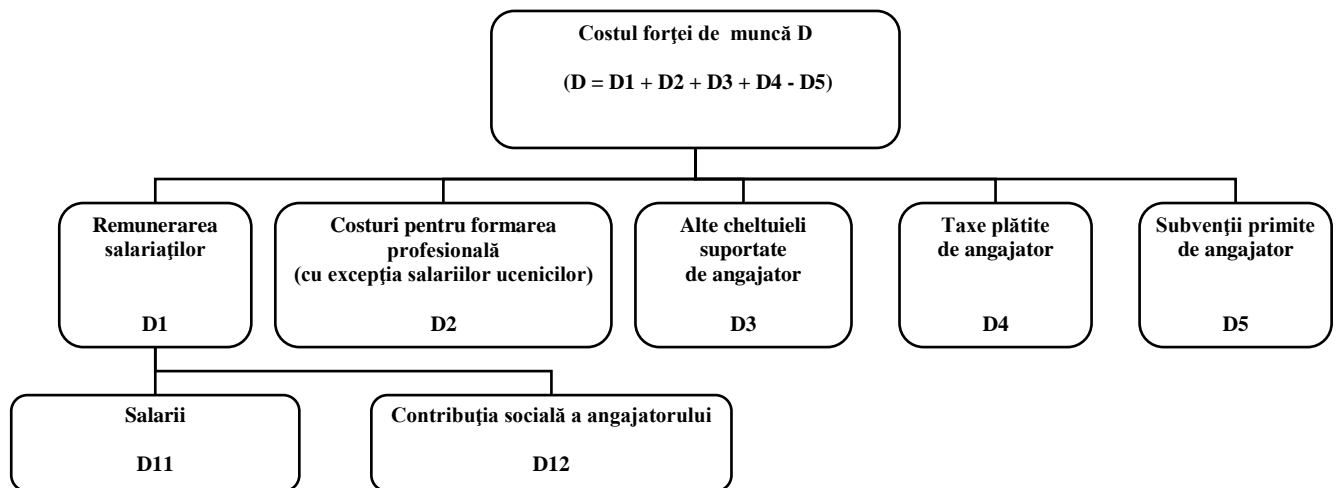

Figura 2

Dezagregarea componentei „Câștiguri salariale” (D.11)

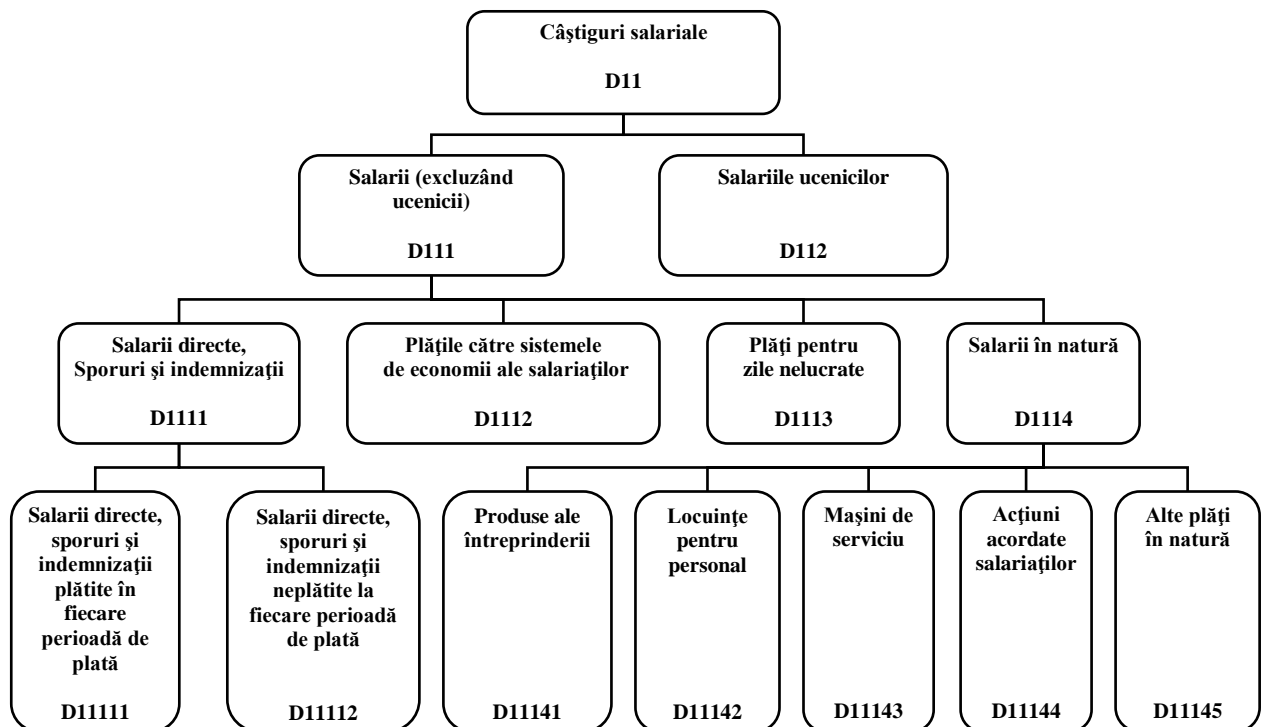
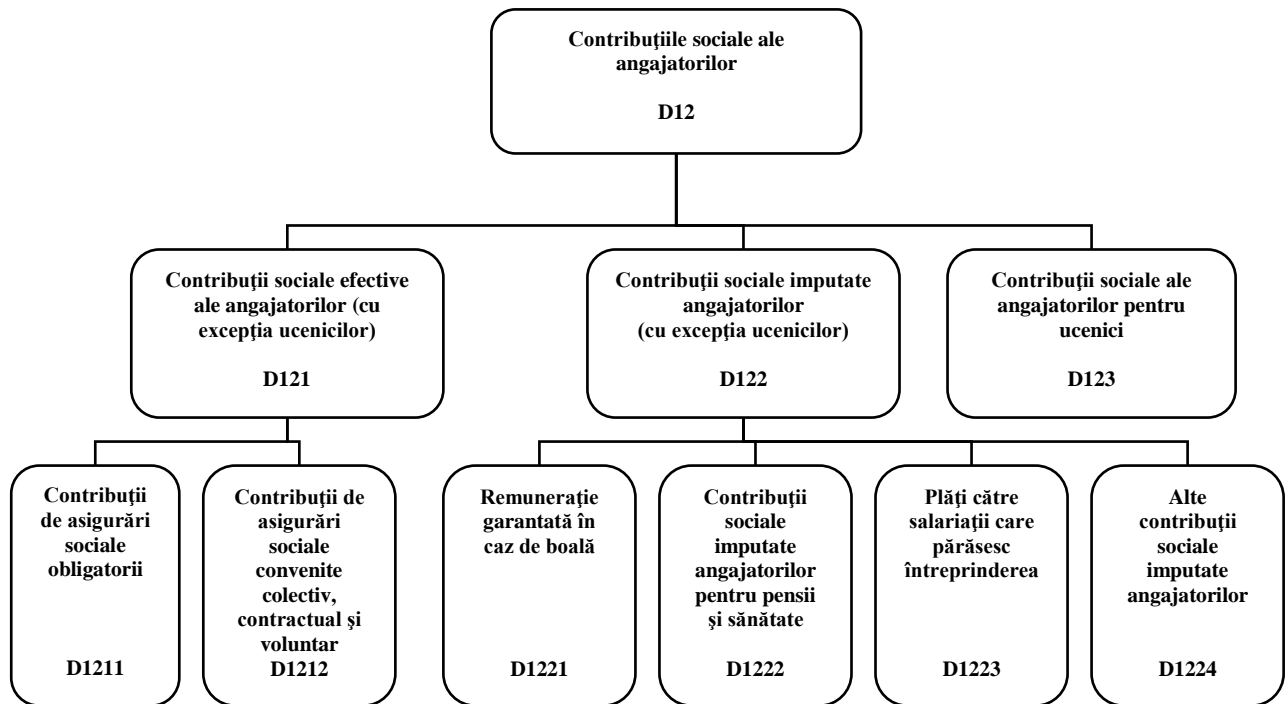

Figura 3

Dezagregarea componentei „Contribuția socială a angajatorilor” (D.12)

II. DEFINIȚIILE VARIABILELOR

A. SALARIAȚI

Salariații sunt toate persoanele care, indiferent de naționalitate și de durata timpului de lucru în țară, au un contract individual de muncă direct cu întreprinderea sau cu unitatea locală și primesc o remunerație, indiferent de tipul lucrului executat, de numărul de ore lucrate (cu normă întreagă sau cu fracțiune de normă și de durata contractului de muncă (determinată sau nedeterminată).

Salariații includ ambele categorii, muncitorii și slujbașii/funcționarii, precum și personalul de conducere al întreprinderilor, din sectoarele public și privat ale activităților economice conform secțiunilor de la A la O conform CAEM rev.1 și cuprind toate unitățile active din țară..

Lista următoare conține exemple de categorii de salariați care sunt incluse:

- reprezentanți de vânzări care figurează pe statul de plată și primesc o altă formă de remunerație pe lângă comisioane;
- proprietarii activi (care lucrează) remunerați;
- ucenici (cu contract individual de muncă);
- studenți și stagiați, care sunt angajați în baza unui contract individual de muncă pentru a contribui la procesul de producție al unei întreprinderi în schimbul unei remunerări;
- lucrători sezonieri și ocazionali, cu condiția să fi încheiat un contract individual de muncă cu întreprinderea sau unitatea locală și ca norma lor să fie definită în prealabil;
- salariați pentru care costurile forței de muncă au fost suportate în anul de referință, dar care au absentat temporar de la locul de muncă din motive de boală sau accident, concediu de odihnă sau vacanță, grevă sau grevă patronală, concediu de studii sau de pregătire profesională, concediu de maternitate/paternitate sau pentru creșterea copilului, reducere a activității economice, suspendare a lucrului din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, a penelor mecanice, a lipsei de materii prime, de combustibil sau de energie electrică, sau orice altă absență temporară;
- salariați care lucrează în străinătate, cu condiția să primească în continuare o remunerație din partea unității raportoare;
- lucrători externi², inclusiv lucrătorii cu munca la domiciliu și lucrătorii la solicitare, în cazul în care există un acord explicit de remunerare pe baza muncii efectuate, adică volumul lucrului realizat reprezentând contribuția respectivilor lucrători la procesul de producție a întreprinderii.

Următoarele categorii nu sunt incluse:

- reprezentanți de vânzări și alte persoane a căror remunerație constă exclusiv în comisioane (încasări de la realizare), care nu se află pe statul de plată sau care desfășoară o activitate pe cont propriu (lucrător pe cont propriu);
- lucrători familiari neremunerați, care nu sunt salariați (în sensul definiției prezentate anterior) ai întreprinderii sau ai unității locale;
- lucrători pe cont propriu/ întreprinzătorii individuali care prestează servicii unității în baza unor contracte de drept civil;
- lucrătorii voluntari neremunerați (de exemplu, persoane care lucrează de obicei pentru instituții non-profit, precum societăți de caritate).

² Lucrătorul extern este o persoană care este de acord să lucreze pentru o întreprindere particulară sau să presteze o anumită cantitate de bunuri sau servicii pentru o întreprindere particulară în baza unui contract cu această întreprindere, dar a cărui loc de muncă nu este la această întreprindere.

A. 1. Numărul total de salariați. Această variabilă acoperă salariații cu normă întreagă (A.11), salariații cu fracțiune de normă (A.12) și ucenicii (A.13).

A.11. Salariați cu normă întreagă/în timp complet (exclusiv ucenici).

Sunt considerați salariați cu normă întreagă lucrătorii (exclusiv ucenici) a căror durată normală de muncă este aceeași cu durata convenită colectiv sau cu durata de muncă obișnuită în acea întreprindere sau unitate locală, chiar dacă perioada contractuală este mai mică de un an.

A.12. Salariați cu fracțiune de normă/în timp parțial (exclusiv ucenici)

Sunt considerați salariați cu fracțiune de normă lucrătorii (exclusiv ucenici) a căror durată normală de muncă este mai mică decât durata convenită colectiv sau cu durata de muncă obișnuită în acea întreprindere sau unitate locală, indiferent dacă este zilnică, săptămânală sau lunară (jumătate de zi, 75% din program, 4/5 din program etc.).

A.121 Salariați în timp parțial în echivalent timp complet.

Numărul mediu de salariați în timp parțial se transformă în numărul mediu al salariaților în timp complet proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă (de exemplu: cel care lucrează jumătate din norma întreagă se ia în calculul efectivul zilnic cu 0,5 etc.).

A.13 Ucenici

Sunt considerați ucenici toți salariații, cu normă întreagă sau cu fracțiune de normă, care încă nu participă pe deplin la procesul de producție și lucrează fie pe bază de contract de ucenicie, fie se află în situația în care aspectul formării profesionale este mai important decât aspectul productivității.

B. TIMPUL EFECTIV LUCRAT

Statisticile se referă la numărul total de ore lucrate de toți salariații.

Numărul total de ore efectiv lucrate (B.1) este înregistrat separat pentru salariați în timp complet (B.11), salariați în timp parțial (B.12) și ucenici (B.13).

Orele efectiv lucrate se definesc drept timpul petrecut la un loc de muncă pentru efectuarea lucrărilor de producere a mărfurilor și serviciilor în decursul unei perioade de referință concrete, de scurtă sau de lungă durată.

Timpul efectiv lucrat, exprimat în ore-om, **include**:

- timpul efectiv lucrat, corespunzător timpului lucrat în cadrul programului normal de lucru stabilit prin contractul colectiv de muncă;
- timpul lucrat suplimentar³ plătit, adică orele lucrate în plus față de orele normale de lucru, indiferent de tariful pe oră aplicat (de exemplu, o oră lucrată plătită cu dublul tarifului pe oră normal se consideră drept o oră);
- timpul lucrat suplimentar neplătit⁴;

³ timpul lucrat suplimentar include orele lucrate în zilele lucrătoare peste programul normal de lucru, și în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare.

⁴ orele lucrate neplătite ca parte componentă a „orelor efectiv lucrate” deseori necesită a fi estimate.

- timpul consacrat unor activități cum ar fi pregătirea lucrului și a locului de muncă; pregătirea, întreținerea, reparația și curățarea uneltelor și mașinilor; întocmirea chitanțelor, a facturilor, a rapoartelor și a formularelor de muncă etc.;
- timpul petrecut la locul de muncă în cursul căruia nu se desfășoară nici o activitate, de exemplu din cauza defectării mașinilor, accidentelor sau lipsei ocazionale de comenzi, dar pentru care se plătește, în conformitate cu contractul de muncă (timp de staționare);
- perioadele scurte de odihnă la locul de muncă, inclusiv pauzele de ceai sau cafea;
- orele consacrate formării profesionale fie în întreprinderea/unitatea locală, fie în instituțiile de învățământ (acest element nu se ia în calcul în cazul ucenicilor).

Orele efectiv lucrate **nu includ:**

- orele plătite, dar nelucrate, de exemplu concedii/vacanțe plătite, sărbători naționale, concedii medicale, concedii de maternitate etc.;
- orele nelucrate și neplătite, de exemplu, în caz de boală, concediu fără plată etc.;
- orele nelucrate (plătite sau nu) în caz de concediu special pentru consultații medicale, căsătorie, funeralii, mutare, ca urmare a unui accident etc.;
- pauzele pentru masă (adică altele decât perioadele scurte de odihnă sau pauzele de gustare);
- orele nelucrate (plătite sau nu) în caz de șomaj parțial, conflicte de muncă, greve patronale etc.;
- orele consacrate drumului de la domiciliu la locul de muncă;
- orele de formare profesională a ucenicilor, fie în întreprinderea/unitatea locală, fie în instituțiile de învățământ.

C. TIMP PLĂTIT

Variabila în cauză se referă la numărul total de ore plătite în cursul perioadei de referință. Numărul total de ore plătite (C.1) este înregistrat separat pentru salariați în timp complet (C.11), salariați în timp parțial (C.12) și ucenici (C.13).

Numărul orelor plătite se definește după cum urmează:

- orele normale de lucru și orele de lucru suplimentare plătite;
- toate orele pentru care salariatul a fost plătit mai puțin, chiar dacă respectiva diferență a fost compensată cu plăți din fondurile de asigurări sociale;
- timp plătit nelucrat: orele nelucrate în cursul perioadei de referință, dar cu toate acestea plătite (concediul de odihnă, concediu medical, sărbători legale și alte ore plătite, inclusiv concediile pentru consultații medicale, naștere, căsătorie, funeralii, mutare etc.).

Timpul plătit cuprinde timpul efectiv lucrat și timpul plătit nelucrat.

D. COSTUL FORȚEI DE MUNCĂ

Costul forței de muncă reprezintă cheltuielile totale suportate de angajator pentru angajarea personalului, concept elaborat în baza definiției internaționale adoptată de Conferința Internațională a Statisticienilor Muncii (Geneva, 1966).

Costul forței de muncă include remunerarea salariaților (D.1), respectiv salariile în numerar și în natură, precum și contribuțiile sociale ale angajatorilor, costurile formării profesionale (D.2), alte cheltuieli (D.3), impozite aferente ocupării considerate costuri ale forței de muncă (D.4), din care se

scad subvențiile primite (D.5). Costurile pentru persoanele angajate de agențiile de ocupare temporară a forței de muncă sunt incluse în ramura de activitate a agenției care le angajează (clasa 74.50 din CAEM, ediția 2005) și nu în ramura de activitate a întreprinderii pentru care respectivele persoane lucrează efectiv.

Figurile 1-3 de mai sus oferă o prezentare sinoptică/generală a defalcării costului total al forței de muncă pe componente.

D.1 Remunerarea salariaților

Remunerarea salariaților se definește ca totalul remunerațiilor, în bani sau în natură, pe care angajatorul o plătește unui salariat pentru activitatea desfășurată în cursul perioadei de referință. Aceasta este defalcată în:

- câștig salarial/salarii (D.11), cu componentele salarii (exclusiv ucenici) (D.111) și salariile ucenicilor (D.112);
- contribuții sociale ale angajatorilor (D.12), cu componentele contribuții sociale efective ale angajatorilor (exclusiv ucenici) (D.121), contribuțiile sociale imputate angajatorilor (exclusiv ucenici) (D.122) și contribuțiile sociale ale angajatorilor pentru ucenici (D.123).

D.11 Câștiguri salariale / Salarii

Salariile sunt definite ca fiind „totalul remunerațiilor, în bani sau în natură, plătibile tuturor persoanelor înregistrate pe statutul de plată al întreprinderii (inclusiv lucrătorii externi, cum ar fi munca la domiciliu etc.), în schimbul lucrului îndeplinit în timpul perioadei contabile”, indiferent dacă plata se face pe unitate de timp sau în acord, și dacă plata este sau nu efectuată regulat.

Salariile includ: salariul de bază (salariul tarifar, salariul de funcție), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază, premiile și alte plăți de stimulare și compensare: sporuri, plăți pentru munca în acord sau pentru munca în schimburi, indemnizații, bacșișuri, comisioane și plata în natură), alte plăți de stimulare și compensare conform legislației în vigoare. Ele se înregistrează în perioada în care lucrul este realizat. Totodată, sporurile suplimentare și alte plăți excepționale (al treisprezecelea salariu, plăți pentru perioadele precedente etc.) se înregistrează în momentul în care trebuie plătite.

Figura 2 de mai sus oferă o defalcare completă a salariilor pe componente.

D.111 Salarii (exclusiv ucenici)

D.1111 Salarii directe, sporuri și indemnizații

Salariile directe, sporurile și indemnizațiile includ sumele brute calculate până la careva rețineri efectuate de angajator. Astfel ele includ contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii și primele individuale de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozitul pe venit etc., plătite de către salariat, chiar dacă sunt în realitate reținute la sursă și vărsate direct de angajator în numele salariatului în contul asigurărilor sociale, autorităților fiscale etc.

Un spor (plăți cu caracter de stimulare și compensare: adaosuri, premii, sporuri, recompense și etc.) este o formă de recompensare sau de apreciere acordată de un angajator. Când salariatul primește un spor la salariu nu se presupune că sporul va servi la acoperirea unei anumite cheltuieli. Mărimea și data plății sporului pot fi lăsate la discreția angajatorului sau pot fi prevăzute în contractele de muncă/norme de salarizare în vigoare.

O indemnizație este un drept acordat de angajator unui salariat și destinat să acopere o anumită cheltuială, care nu este legată de muncă și care a fost suportată de salariat. Indemnizațiile sunt adesea prevăzute în contractele de muncă / norme de salarizare în vigoare și se plătesc de obicei la data obținerii acestui drept.

D.1111 Salarii directe, sporuri și indemnizații plătite în fiecare perioadă de plată

Reprezintă remunerația în numerar plătită regulat, în fiecare perioadă de plată, în cursul unui an. În cazul majorității angajaților, plata se face săptămânal sau lunar.

Prin urmare, plățile primite cu o frecvență mai mică (lunar în cazul plăților periodice săptămânale, trimestrial, semestrial sau anual) sau cu titlu excepțional nu se iau în calcul aici.

Plățile către sistemele de economii ale salariaților nu se iau în calcul aici, ci se indică la rubrica D.1112.

Variabila în cauză se referă, în special, la:

- salarii de bază (salariul tarifar, salariul funcției);
- remunerații directe calculate pe baza timpului lucrat/pe unitate de timp sau în acord în funcție de cantitatea produsului realizat sau a sarcinii efectuate, care sunt plătite salariaților pentru orele lucrate;
- remunerații și plăți pentru orele suplimentare (ore supraprogram), munca de noapte, munca în zilele de duminică și în zilele de sărbătoare și munca în schimburi;
- sporurile, premiile lunare și indemnizațiile plătite regulat la fiecare perioadă de plată, precum:
 - ✓ sporurile legate de locul de muncă: zgomot, riscuri, dificultatea muncii, muncă în schimburi sau în continuă, muncă de noapte, munca în zilele de duminică și în zilele de sărbătoare;
 - ✓ sporurile pentru performanțe individuale, sporuri de randament, de producție, de productivitate, de responsabilitate, de asiduitate, de punctualitate, de vechime, de calificare și de cunoștințe speciale.

Anexa conține exemple suplimentare de elemente de remunerare care se iau în calcul aici.

Variabila D.1111 se referă la sume brute, înainte de deducerea impozitelor și a contribuțiilor de asigurări sociale plătibile de către salariați.

D.1112 Salarii directe, sporuri și indemnizații neplătite în fiecare perioadă de plată

Este vorba despre toate plățile de care salariații nu beneficiază în mod regulat în fiecare perioadă de plată (săptămânală sau lunară). Ele includ sporuri, premii și indemnizații plătite la intervale fixe (de exemplu, plătite lunar în cazul când plata regulată este săptămânală; sau plătite trimestrial, semestrial sau anual) și sporurile, premiile legate de performanțele individuale sau colective. Tot aici se includ primele de plecare sau pensionare, în cazul când ele nu au caracter de protecție socială (sume plătite salariaților eliberați, convenite de comun acord de angajator și angajat). Indemnizațiile de eliberare din serviciu în conformitate cu legislația / contractul colectiv de muncă se includ la rubrica D.1223. Plățile către sistemele de economii ale salariaților sunt, de asemenea, excluse și se încadrează la rubrica D.1112.

Anexa conține exemple de elemente de remunerare care fac parte din rubrica D.1112.

Variabila D.1112 se referă, de asemenea, la sume brute, înainte de deducerea impozitelor și a contribuțiilor de asigurări sociale plătibile de către salariați.

D.1112 Plățile către sistemele de economii ale salariaților

Acest element cuprinde sumele plătite sistemelor de economii salariale (precum planurile de economii salariale ale întreprinderii).

D.1113 Plăți pentru zile nelucrate

Plăți acordate în corespundere cu legislația, contractual sau voluntar pentru concedii și sărbători legale, sau alte zile nelucrate plătite. Anexa conține exemple.

D.1114 Drepturi în natură

Salariile în natură reprezintă bunurile, serviciile sau alte avantaje furnizate gratuit sau la preț redus de către angajatori (în corespundere cu contractul colectiv de muncă sau cu legislația în vigoare), care pot fi utilizate de către salariați oricând și oricum se dorește pentru satisfacerea nevoilor lor sau ale celorlalți membri ai gospodăriei. Aceste bunuri, servicii sau alte avantaje nu sunt necesare procesului de producție. Ele constituie un venit suplimentar pentru angajați: aceștia ar fi trebuit să plătească prețul pieței dacă ar fi dorit să le achiziționeze ei înșiși.

Această variabilă corespunde unei estimări a valorii tuturor bunurilor și serviciilor puse la dispoziția salariaților prin intermediul întreprinderii sau al unității locale. Drepturile în natură se acordă sub formă de produse, chirie, combustibil, energie (acordate în baza unor acte normative sau conform contractelor colective de muncă) include produsele întreprinderii, locuințele pentru personal, automobilele întreprinderii, opțiuni de achiziție de acțiuni și planuri de achiziție de acțiuni etc.

Bunurile, serviciile sau alte avantaje trebuie evaluate la prețurile de achiziție (adică la prețurile efectiv plătite) sau la prețurile de bază, dacă ele sunt cumpărate sau produse de angajator.

Valoarea totală a salariilor în natură corespunde prețurilor de achiziție/prețurilor de bază ale bunurilor, serviciilor sau altor avantaje, atunci când acestea sunt furnizate gratuit, sau corespunde diferenței dintre prețurile de achiziție/prețurile de bază și sumele totale plătite de angajați, atunci când ele sunt furnizate la preț redus.

Anexa conține exemple de drepturi în natură.

D.11141 Produse ale întreprinderii

Aceste produse sunt furnizate gratuit pentru uz privat sau sunt vândute personalului la un preț inferior costului suportat de întreprindere. Ele includ, de exemplu, alimente și băuturi (exclusiv cheltuielile pentru cantine (D3) și bonuri/tichete de masă (D.11145)), cărbune, gaze, electricitate, combustibil, energie termică, încălțăminte și îmbrăcăminte (exclusiv echipamentul de lucru), micro-calculatoare etc.

Se înregistrează costul net suportat de întreprindere, respectiv costul produselor furnizate gratuit sau diferența dintre cost și prețul la care produsele sunt vândute personalului.

D.11142 Locuințe pentru personal

Această variabilă se referă la cheltuielile efectuate de întreprindere pentru a oferi asistență salariaților în ceea ce privește locuința, inclusiv cheltuieli de cazare în locuințele aflate în proprietatea întreprinderii (cheltuieli de întreținere și administrare a locuinței, precum și impozitele și asigurările pentru locuință), credite cu dobândă redusă pentru construirea sau achiziționarea de locuințe de către salariați (diferența dintre rata dobânzii la cursul pieței și rata aplicată), precum și indemnizații și subvenții acordate salariaților în legătură cu locuința și instalarea în locuință, dar cu excepția indemnizațiilor pentru mutare (D3).

D.11143 Mașini de serviciu

Această variabilă se referă la mașinile de serviciu sau la costul suportat de întreprindere pentru mașinile puse la dispoziția salariaților pentru uz privat. Trebuie să fie înregistrate aici costurile nete de exploatare suportate de întreprindere (costul anual al leasing-ului și dobânzile plătite, amortizarea, costul asigurării, costul întreținerii, reviziei și parcării). În schimb, trebuie excluse cheltuielile de capital legate de achiziționarea vehiculelor și eventualele venituri derivate din re-vânzarea acestora.

Estimările se calculează pe baza informațiilor disponibile în întreprindere, de exemplu evidențele parcului auto al întreprinderii, evaluarea costului mediu pe vehicul și estimarea proporției alocate utilizării vehiculului de către salariat în scopuri personale.

D.11144 Opțiuni de achiziție de acțiuni și planuri de achiziție de acțiuni

Această variabilă se referă la toate formele de plăți în natură legate de o remunerație bazată pe acțiuni. Această categorie include opțiunile pe acțiuni, planurile de achiziție de acțiuni și alte instrumente de capitaluri proprii care se pot dezvolta în viitor. Un element specific al respectivelor instrumente este că sunt reglate în instrumente de capitaluri proprii, adică reprezintă un transfer de instrumente de capitaluri proprii ale întreprinderii/unității locale către salariați. Formele de remunerare acoperite de variabila D.11144 sunt identice cu cele care fac obiectul rubricii "Tranzacții cu plata bazată pe acțiuni și reglate în instrumente de capitaluri proprii" din standardul internațional de raportare financiară 2, intitulată "Plata pe bază de acțiuni".

Planurile de achiziție de acțiuni transferă, în general, acțiuni ale întreprinderii către salariați. Transferul intervine imediat (data de atribuire), pe baza unui preț inferior prețului actual al pieței (denumit "preț de exercitare"). Costul pentru întreprindere este egal cu produsul numărului de acțiuni și diferența dintre prețul pieței și "prețul de exercitare".

Planurile de opțiuni pe acțiuni conferă de obicei dreptul de a cumpăra acțiuni ale întreprinderii începând cu o dată viitoare bine determinată (data de achiziție a drepturilor), la un "preț de exercitare" avantajos, stabilit în prealabil (data de atribuire). Salariații vor utiliza acest drept numai dacă prețul pieței la data de achiziție a drepturilor sau ulterior acestei date este mai mare decât "prețul de exercitare". Și în acest caz, costul pentru întreprindere este egal cu produsul numărului de acțiuni și diferența dintre prețul pieței și "prețul de exercitare". Atât în statisticile privind costul forței de muncă, precum și în contabilitate, respectivul cost este imputat și eşalonat pe "perioada de achiziție a drepturilor", care este cuprinsă între data de atribuire și data de achiziție a drepturilor. Deoarece aceste valori nu sunt sigure în cursul perioadei de achiziție a drepturilor, ele trebuie să fie estimate.

O estimare ideală a variabilei D.11144 pentru anul de referință poate fi obținută urmând recomandările standardului internațional de raportare financiară 2, intitulată "Plata pe bază de acțiuni". În cazul în care o astfel de estimare nu este posibilă, pot fi utilizate valorile determinate în conformitate cu standardele contabile sau cu reglementările fiscale ale țării, cu condiția ca ele să acopere instrumentele de capitaluri proprii din categoria D.11144 și să se raporteze la perioada de referință a cercetării privind costul forței de muncă.

Plățile efectuate în vederea constituirii unui fond special pentru cumpărarea de acțiuni ale întreprinderii pentru angajați, chiar dacă aceștia nu au acces imediat la respectivele active, trebuie să fie reduse cu valoarea scutirilor fiscale care li se pot aplica. Remunerațiile bazate pe acțiuni și decontate în numerar, precum drepturile la aprecierea acțiunilor nu sunt acoperite de variabila D.11144, ci de variabila D.11112.

D.11145 Altele

Această componentă include, în particular, beneficii indirecte plătibile de angajator:

- hrană și băuturi (bonuri/tichete de masă etc.);
- grădinițe și creșe (ale întreprinderii);
- costuri (tichete, abonamente) de transport între domiciliu și locul obișnuit de muncă, cu excepția celui organizat în timpul lucrului;
- plăți la fondurile sindicale și cheltuielile comitetelor de întreprindere.

D.112 Salariile ucenicilor

A se vedea D.11.

D.12 Contribuții sociale ale angajatorilor

Această variabilă corespunde unei sume egale cu valoarea contribuțiilor sociale suportate de angajatori pentru a asigura salariaților lor dreptul la prestații sociale. Contribuțiile sociale ale angajatorilor pot fi efective sau imputate.

Defalcarea completă a contribuțiilor sociale suportate de angajatori pe componente este prezentată în Figura 3.

D.121 Contribuții sociale efective ale angajatorilor (exclusiv ucenici)

Contribuțiile sociale efective ale angajatorilor constau în plățile efectuate de aceștia în beneficiul salariaților lor către asigurători (fonduri de asigurări sociale și sisteme private cu constituire de rezerve, precum fondurile profesionale de pensii, fonduri de asigurare obligatorie de asistență medicală). Aceste plăți acoperă totodată contribuțiile obligatorii, convenționale, contractuale și voluntare cu titlu de asigurare împotriva riscurilor sau nevoilor sociale. Contribuțiile sociale efective ale angajatorilor se înregistrează în perioada în care este desfășurată activitatea.

Anexa 1 conține exemple de elemente care fac parte din rubrica D.121.

D.1211 Contribuții de asigurări sociale obligatorii

Aici se includ toate contribuțiile în sarcina angajatorului plătite instituțiilor de asigurări sociale și primele de asigurare medicală, care sunt obligatorii prin lege. Sumele aferente acestor contribuții trebuie contabilizate după deducerea oricăror subvenții.

D.1212 Contribuții de asigurări sociale convenite colectiv, contractual sau voluntar plătibile de angajator

Aici se includ toate contribuțiile plătite de angajator către sistemele de asigurări sociale în plus față de contribuțiile obligatorii prin lege.

D.122 Contribuții sociale imputate angajatorilor (exclusiv ucenici)

Contribuțiile/prestații sociale imputate angajatorilor sunt necesare pentru a obține o măsură completă a costului forței de muncă în cursul perioadei în care a fost desfășurată activitatea. Ele reprezintă contravaloarea asigurărilor sociale observabile plătite în cadrul sistemelor fără constituire de rezerve.

Prestațiile sociale plătite în cadrul sistemelor fără constituire de rezerve sunt plătite direct de către angajatori salariaților, foștilor salariați și altor titulari de drepturi, fără a se recurge în acest scop la fonduri de asigurări sociale, la societăți de asigurare sau la un fond autonom de pensii sau fără crearea unui fond special sau a unei rezerve speciale. Dimpotrivă, prestațiile sunt plătite din resursele proprii ale angajatorilor care gestionează sisteme fără constituire de rezerve. Faptul că anumite prestații sociale sunt plătite direct de angajatori și nu prin intermediul fondurilor de asigurări sau al altor asigurători nu afectează în nici un fel caracterul lor de prestații sociale. D.122 poate fi deosebit de important atunci când angajatorul este un producător care nu acționează pe piață (sectorul administrațiilor publice).

Variabila D.122 include, în special, contribuțiile sociale imputate angajatorilor pentru pensii și sănătate. Ea include și contravaloarea salariilor pe care angajatorii continuă să le plătească temporar salariaților în caz de boală, maternitate, accident de muncă, invaliditate, concediere și situații similare, în măsura în care sumele respective pot fi identificate separat.

Anexa conține exemple de elemente care fac parte din variabila D.122.

D.1221 Plăți garantate în caz de boală

Această variabilă include sumele plătite direct de angajator salariaților pentru menținerea remunerației și compensarea pierderii salariului în caz de boală, maternitate sau accidente de muncă, din care se scad rambursările plătite de instituțiile de asigurări sociale (compensarea lunară a pierderii salariului pentru salariații accidentați până la 1.01.2001).

D.1222 Contribuții sociale imputate angajatorilor pentru pensii și sănătate

Această componentă a D.122 acoperă plățile imputate sistemelor de pensii și sănătate fără constituire de rezerve, în special în sectorul public (pensiile colaboratorilor organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice).

D.1223 Plăți către salariații care părăsesc întreprinderea

Această componentă reprezintă sumele efectiv plătite salariaților concediați (indemnizație de eliberare din serviciu), în conformitate cu legislația muncii, la fel și în cazul în care aceste plăți sunt legate de un contract colectiv de muncă. Tot aici se includ plățile acordate foștilor lucrători sau urmașilor lor, în cazul pierderii întreținătorului, în legătură cu pierderea capacității de muncă sau decesul în urma unui accident de muncă etc. (indemnizația unică în mărimea unui salariu mediu lunar pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, sau în mărimea salariului anual pentru fiecare an ne trăit până la vârsta de pensionare în cazul accidentelor mortale) în temeiul Legii nr. 186-XVI din 10.07.2008.

Plățile care nu au caracter de protecție socială și sunt legate de un contract colectiv / legislația muncii sunt contabilizate la rubrica D.11112.

D.1224 Alte contribuții sociale imputate

Această variabilă include toate celelalte prestații sociale imputate angajatorilor nemenționate în altă parte, precum alocațiile pentru copii, indemnizații pentru soț/soție, indemnizații familiale, orice altă alocație sau indemnizație pentru persoanele aflate la întreținere; alocații (inclusiv burse) pentru studii acordate salariaților și familiilor lor; servicii medicale (altele decât cele impuse de natura locului de muncă) furnizate gratuit angajaților și familiilor lor, alocații acordate salariaților și familiilor lor pentru odihnă etc. Această grupă include și remunerările garantate în caz de șomaj parțial (short-time working).

D.123 Contribuții sociale ale angajatorilor pentru ucenici

Această variabilă este suma contribuțiilor efectiv plătite și a contribuțiilor imputate pentru ucenici. Contribuțiile sociale imputate pentru ucenici, în cazul în care ele există, sunt în general minore.

D.2 Costurile formării profesionale plătite de angajator

Aceste costuri includ: cheltuieli pentru servicii și facilități de formare profesională (inclusiv cele pentru ucenici, dar nu și salariile acestora), reparații minore și întreținerea clădirilor și instalațiilor, exclusiv cheltuieli de personal; cheltuieli de participare la cursuri; onorarii pentru formatori din afara întreprinderii; cheltuieli pentru materialele didactice utilizate pentru formare, sume plătite de întreprindere organizațiilor de formare profesională etc. Se deduc subvențiile asociate formării profesionale.

D.3 Alte cheltuieli plătite de angajator

Ele includ în special:

- costurile de recrutare a personalului (sume plătite agențiilor de recrutare de personal, cheltuielile cu anunțurile de angajare publicate în presă, cheltuielile de deplasare plătite candidaților convocați la interviuri, alocațiile de instalare plătite personalului nou recrutat etc.). Se exclud costurile administrative curente (cheltuielile de birou, salariile personalului etc.);
- echipamentul de lucru furnizat de angajator.

Anexa conține exemple.

D.4 Impozite plătite de angajator

Această variabilă reprezintă totalitatea impozitelor pe baza statelor de plată sau a ocupării forței de muncă. Aceste impozite sunt considerate drept costuri ale forței de muncă.

Variabila D4 înglobează, de asemenea, penalitățile pe care trebuie să le plătească, în anumite țări europene, angajatorii care încadrează în muncă un număr prea mic de persoane cu handicap, precum și impozite sau taxe similare.

Remarcă: În Republica Moldova nici un act normativ nu prevede perceperea unor astfel de impozite.

D.5 Subvenții primite de angajator

Reprezintă totalitatea sumelor primite sub formă de subvenții cu caracter general, destinate rambursării parțiale sau totale a costurilor remunerării directe, dar care nu sunt destinate acoperirii costurilor asigurărilor sociale sau formării profesionale. Nu se includ în acest post rambursările plătite angajatorilor de către instituțiile de asigurări sociale sau fondurile de asigurări complementare.

Anexă

Exemple ilustrative ale clasificării anumitor elemente ale costului forței de muncă

D.1111: Salarii directe, sporuri și indemnizații plătite în fiecare perioadă de plată

Plățile care fac parte din elementul de cost al forței de muncă D.1111 au următoarele caracteristici:

Ele sunt: tranzacții în numerar între angajator și salariat.

Ele nu sunt:

- plăți efectuate cu titlu excepțional sau cu o frecvență mai mică decât cea a remunerațiilor plătite periodic (acestea din urmă fac parte din D.1112);
- drepturi în natură (acestea fac parte din D.1114);
- plăți către sistemele de economii ale salariaților (acestea fac parte din D.1112);
- plăți destinate acoperirii unei perioade specifice nelucrate (acestea fac parte din D.1113 sau, în caz de boală, din D.1221).

Ele pot fi:

- sporuri pentru riscuri de muncă sau pentru munca în schimburi;
- plătite săptămânal sau lunar, în funcție de perioada normală de plată;
- plăți care reflectă performanțele unui salariat sau ale unui grup de salariați.

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.1111

Element	Descriere
Indemnizație de expatriere / indemnizație pentru costul vieții	Plăți către salariații care lucrează în exteriorul țării de origine/de reședință obișnuită sau al locului de domiciliu obișnuit și care sunt destinate compensării diferenței la nivelul costului de viață. Indemnizațiile primite de colaboratorii misiunilor diplomatice.
Adaosuri în legătură cu indexarea veniturilor bănești	Sumele de indexare a salariilor, calculate în conformitate cu legislația
Indemnizații pentru locuință	Contribuție la cheltuielile de cazare (sub formă de procent din salariul de bază sau în sume fixe)
Alocații pentru hrană	Plăți în bani sub formă de procent din salariul de bază sau în sume fixe
Alocații pentru deplasare spre locul de muncă și de la locul de muncă	Plăți în bani sub formă de procent din salariul de bază sau în sume fixe
Munca la solicitare (on-call) sau pentru persoanele de-serviciu	Plăți către salariații care trebuie să fie disponibili în perioade situate în afara orelor normale de lucru
Plată adițională pentru riscuri sau pericole (condiții nefavorabile)	Spor plătit salariaților a căror activitate presupune riscuri deosebite - grele, nocive, deosebit de nocive (de exemplu, substanțe chimice periculoase)
Plata pentru ore suplimentare de lucru	Plată pentru orele lucrate în afara duratei normale de lucru (supra-program)

Plata în funcție de regimul de lucru	Munca în schimburi, de noapte, în zilele de odihnă, în tură continuă etc.
Comision din vânzări	Plata în funcție de numărul de produse vândute
Spor pentru vechime în muncă, indemnizație de fidelitate	Spor sub formă de procent în funcție de anii lucrați în conformitate cu legislația în vigoare, contractele colective de muncă, la fel și plată continuă destinată stimulării sau convingerii angajaților să rămână la angajatorul respectiv
Remunerație în funcție de rezultate	Premii pentru rezultatele activității curente
Indemnizație pentru durata redusă a timpului de lucru	Plată suplimentară către salariați pentru a compensa integral sau parțial reducerea timpului normal de lucru (art. 152, CM)

D.11112: Salarii directe, prime și indemnizații neplătite în fiecare perioadă de plată

Plățile care fac parte din elementul de cost al forței de muncă D.11112 au următoarele caracteristici:

Ele sunt tranzacții în numerar între angajator și salariat.

Ele nu sunt:

- plăți efectuate la fiecare salariu (acestea fac parte, după caz, din D.11111);
- drepturi în natură (acestea fac parte din D.1114);
- plăți către sistemele de economii ale salariaților (acestea fac parte din D.1112);
- plăți destinate acoperirii unei perioade specifice nelucrate (acestea fac parte din D.1113 sau, în caz de boală, din D.1221).

Ele pot fi:

- plăți sub formă de indemnizații destinate acoperirii unor costuri sau cheltuieli specifice;
- plăți care reflectă performanțele unui salariat sau ale unui grup de salariați;
- plăți obligatorii prevăzute în contractul individual de muncă sau contractul colectiv;
- plăți arbitrare;
- plăți la date variabile sau fixe din cursul anului.

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.11112

Element	Descriere
Spor excepțional de vechime	Plată unică acordată unui salariat care a lucrat un anumit număr de ani pentru angajator
Primă de plecare (inclusiv de plecare excepțională/ocazională) sau de pensionare	Plăți (care nu poartă un caracter de protecție socială) efectuate în momentul plecării din întreprindere sau al retragerii din viața profesională, diferite de drepturile de pensie, cu condiția ca respectivele plăți să nu fie legate de un contract colectiv / legislația muncii (în caz contrar, sau în cazul în care nici o informație privind o eventuală legătură cu un contract colectiv

	nu este disponibilă, plățile în cauză fac parte din D.1223)
Stimulent la angajare	Plată unică acordată unui nou salariat la angajare
Salarii retroactive	Plăți care reprezintă creșteri ale remunerației directe aplicate retroactiv: sumele plătite pentru absențele forțate (inclusiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești aferente perioadelor anterioare)
Premii de merit cu caracter unic	Plăți excepționale acordate de angajator pentru a distinge anumiți salariați sau grupuri de salariați
Premii de productivitate, de realizare a obiectivelor de performanță	Plăți condiționate de realizarea, de către un salariat sau de un grup de salariați, a unor obiective pre-definite în ceea ce privește, de exemplu, vânzările, deservirea clienților sau bugetul
Premii speciale de sărbători, evenimente deosebite	Plăți efectuate cu ocazia anumitor sărbători/evenimente (Crăciun, de exemplu)
Participare la profitul întreprinderii și drepturi la aprecierea acțiunilor	Plăți în numerar care variază în funcție de profitul întreprinderii. Drepturile la aprecierea acțiunilor reprezintă o formă de participare la profitul întreprinderii prin care un salariat are dreptul la o plată viitoare în numerar pe baza creșterii prețului acțiunilor întreprinderii în raport cu un nivel pre-definit pe o perioadă pre-definită. Drepturile la aprecierea acțiunilor trebuie să fie evaluate la data plății în numerar și cu referire la respectiva dată, fără a se ține seama de valoarea la data atribuirii și nici de durata perioadei de achiziție a drepturilor
Premiile trimestrială de întreprindere	Plăți acordate trimestrial, în funcție de profitul sau de rezultatele angajatorului (presupunând că frecvența plății salariilor nu este trimestrială)
Al treisprezecelea sau al paisprezecelea salariu	Plăți anuale suplimentare în baza rezultatelor activității anuale
Primă anuală de întreprindere	Premiul anual acordat conform sistemelor de salarizare în vigoare
Onorariile lucrătorilor de creație din statele de personal al redacțiilor, altor mijloace de informare	Plăți alocate din fondul de creație al instituțiilor respective
Prima de vacanță	Ajutorul material cu ocazia plecării în concediul de odihnă
Compensarea concediilor de odihnă anuale nefolosite	În conformitate cu legislația în vigoare
Compensarea pierderii unei părți din salariul neachitat la timp	Suma de compensare (în conformitate cu legislația în vigoare) în scopul asigurării recuperării pierderii de către angajat a unei părți din salariu, cauzate de majorarea prețurilor și tarifelor la mărfurile de consum și servicii, care a avut loc în perioada reținerii achitării acestuia
Plata timpului de staționare	Plata timpului petrecut la locul de muncă când nu se lucrează datorită, de exemplu, opririi mașinilor, accidentelor sau lipsei ocazionale de lucru, pentru care plata se face conform legislației în vigoare (art.163, CM)

Plata diferenței de salarii	Sume plătite lucrătorilor, în cazurile prevăzute de legislație: transferul de la alte întreprinderi cu păstrarea în decursul unei anumite perioade a cuantumului salariului de funcție de la locul de muncă precedent (art.164); îndeplinirea lucrărilor de diverse calificări plătite insuficient (art.153, CM); transferul la munci mai ușoare a femeilor gravide etc.
-----------------------------	--

D.1113: Plăți pentru zile nelucrate

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.1113

Element	Descriere
Plata concediilor anuale și a sărbătorilor legale	Plăți către salariați destinate acoperirii zilelor nelucrate din cauza concediilor de odihnă anuale (inclusiv cele suplimentare și de studii) și a sărbătorilor naționale sau regionale (plăți efectuate de angajator în vederea acoperirii absențelor salariaților aflați în concediu de boală sau de maternitate se contabilizează drept prestații sociale ale angajatorilor la rubrica D.1221)
Plata concediilor/absențelor speciale	Plăți către salariați destinate acoperirii zilelor nelucrate din motive personale deosebite (căsătoria, nașterea copilului, deces etc.), la fel și menținerea salariului în timpul îndeplinirii obligațiilor de stat și obștești, sau donatorilor de sânge.
Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă	Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă (în conformitate cu legislația în vigoare), cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă plătită din fondul de salarii: a doua, a treia zi calendaristică etc. de incapacitate temporară de muncă (a nu se confunda cu plățile incluse în rubrica D.122). La fel și adaosurile plătite în timpul concediului medical până la nivelul salariului efectiv, stabilit prin legislație.
Plata perioadelor de inactivitate datorită șomajului tehnic	Plata salariaților aflați în șomaj tehnic beneficiind de o indemnizație din salariul de bază plătite din fondul de salarii potrivit legii
Plăți aferente duratei reduse a timpului de muncă	Plată garantată salariaților pentru a compensa integral sau parțial reducerea timpului normal de lucru. De ex. plata orelor nelucrate pentru <i>salariați plătiți în acord</i> .

D.1114: Drepturi în natură și componente

Exemple: salarii care se clasifică în cadrul variabilei D.1114

Element	Descriere	Defalcare
Reduceri la produse	Angajatorul vinde salariaților săi produse la prețuri reduse. Venitul în natură este egal cu diferența dintre prețul de piață și prețul redus	D.11141
Bunuri și servicii produse de întreprindere	Bunuri și servicii produse la unitate și oferite gratuit de angajator lucrătorilor săi. De ex.: transport pentru angajații din întreprinderea de căi ferate, de aviație,	D.11141

	transport orășenesc etc.	
Locuință gratuită sau subvenționată	Angajatorul plătește integral sau parțial cheltuielile cu locuința salariaților. Și în acest caz, venitul în natură se obține prin compararea cu prețul de piață	D.11142
Folosirea unui autoturism care aparține angajatorului	Angajatorul suportă costurile de exploatare a unui vehicul care îi aparține și care este pus la dispoziția salariatului atât în scop de serviciu, cât și în scopuri personale (venitul în natură corespunde valorii folosirii în scop personal a autoturismului)	D.11143
Carburant gratuit sau subvenționat	Angajatorul plătește integral sau parțial cheltuielile cu carburantul consumat de un autoturism al societății folosit de salariat în scopuri personale. Venitul în natură este egal cu valoarea în numerar a acestui beneficiu	D.11143
Planuri de achiziție de acțiuni	Plăți în natură pe bază de acțiuni, prin care salariaților li se atribuie acțiuni în cadrul remunerației lor globale. Salariatul primește acțiuni fără scadență, la un preț inferior prețului pieței (drepturile la aprecierea acțiunilor sunt forme de remunerare bazate pe acțiuni, decontate în numerar, care se includ la D.11112)	D.11144
Opțiuni de achiziție de acțiuni	Plăți în natură pe bază de acțiuni, prin care salariaților li se atribuie acțiuni în cadrul remunerației lor globale. Salariatul primește dreptul de a achiziționa acțiuni la o dată viitoare determinată, la un preț fixat în prealabil (drepturile la aprecierea acțiunilor sunt forme de remunerare bazate pe acțiuni, decontare în numerar, care se includ la D.11112)	D.11144
Acțiuni gratuite / la preț redus	Valoarea acțiunilor distribuite gratuit sub formă de stimulare sau înlesniri pentru achiziționarea lor	D.11144
Parcare gratuită sau subvenționată la locul de muncă	Angajatorul furnizează salariatului posibilități de parcare la cost redus sau nul. Venitul în natură este egal cu valoarea în numerar a acestui beneficiu	D.11145
Folosire gratuită sau subvenționată a unui telefon mobil	Angajatorul pune la dispoziția salariatului un telefon mobil pentru folosire atât în scop de serviciu, cât și în scop personal și plătește totalitatea costurilor aferente. Venitul în natură este egal cu valoarea în numerar a acestui beneficiu	D.11145
Transport gratuit sau subvenționat între domiciliu și locul de muncă	Cheltuielile de transport ale salariaților pentru deplasarea între domiciliu și locul de muncă sunt suportate integral sau parțial de angajator: sume plătite nemijlocit salariaților pentru achitarea taxelor de transport, inclusiv acordarea de abonamente, tichete etc. Venitul în natură este, ca și în cazul precedent, egal cu valoarea în numerar corespunzătoare. (În afară de întreținerea mijloacelor de transport ale întreprinderii).	D.11145
Hrană și băuturi	Mese gratuite, subvenționate, tichete de masă: angajatorul furnizează salariaților mese la cost redus sau nul. (Cu excepția celor primite datorită condițiilor de	D.11145

	muncă excepțională, la fel și cu excepția cheltuielilor legate de întreținerea cantinelor. Acestea se includ în D.3). Venitul în natură este, ca și în cazul precedent, egal cu valoarea în numerar corespunzătoare	
Uniforma de serviciu sau alte haine speciale	Salariatul le poate purta atât la serviciu, cât și în afara orelor de lucru. De obicei acestea rămân în folosința lucrătorilor (în afara salopetelor, altor haine de protecție, pe care patronul este obligat să le pună la dispoziția lucrătorilor impuse de natura muncii)	D.11145
Creșe pentru copii	Numai în cazul când aceste creșe sunt ale întreprinderii (în caz contrar se raportează la D.122)	D.11145
Plăți la fondurile sindicale și cheltuielile cu comitetele de întreprinderi	În conformitate cu Legea sindicatelor, nr.1129-XIV din 07.07.2000	D.11145

D.121: Contribuții sociale efective ale angajatorilor

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.121

Element	Descriere	Defalcare
Contribuțiile angajatorilor pentru asigurările sociale de stat obligatorii ale salariaților	În conformitate cu legislația în vigoare	D.1211
Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, plătită de angajator pentru salariați	În conformitate cu legislația în vigoare	D.1211
Contribuții suplimentare ale angajatorilor la fondurile de pensii	Angajatorul plătește o contribuție suplimentară la sistemul de pensii al salariatului, conform contractelor colective de muncă etc.	D.1212

D.122: Contribuții sociale imputate angajatorilor

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.122

Element	Descriere	Defalcare
Plăți în cursul concediului de maternitate, boală, accident de muncă	În cursul perioadei de maternitate, boală sau accident de muncă/boală profesională angajatorul efectuează plăți directe către salariat, cu titlu de compensare pentru pierderea salariului. De ex. compensația pentru mutilarea lucrătorului sau pentru altă daună pricinuită sănătății lui în legătură cu munca; adaosuri până la mărimea efectivă a salariului plătit și plățile directe acordate salariaților care compensează pierderea salariului în timpul bolii sau în perioada pierderii capacității de muncă	D.1221
Contribuții sociale imputate angajatorilor cu	Angajatorul nu efectuează plăți unui sistem de pensii pe durata angajării persoanei în cauză. Pensii sunt plătite	D.1222

titlu de pensii ale funcționarilor	ulterior din resursele proprii ale angajatorului: Pensiile colaboratorilor organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice	
Indemnizații de eliberare din serviciu	Indemnizațiile de eliberare din serviciu de orice tip în conformitate cu legislația muncii (art. 186 al Codului Muncii)	D.1223
Sume plătite salariaților care părăsesc întreprinderea	Sume plătite direct de angajator salariaților care părăsesc întreprinderea: transfer sau ieșirea la pensie, în afară de indemnizația de eliberare din serviciu, accidente de muncă etc. De ex. indemnizații unice salariaților care se pensionează; indemnizațiile unice plătite de angajator lucrătorilor care li se stabilește un grad de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale (indemnizația unică în mărimea unui salariu mediu lunar pentru fiecare % de pierdere a capacității de muncă); indemnizațiile în cazul accidentelor mortale / plățile acordate urmașilor în cazul pierderii întreținătorului.	D.1223
Indemnizația unică acordată funcționarilor publici	Indemnizație acordată funcționarilor publici potrivit legii ca procent din salariul funcției pentru fiecare an de activitate în serviciul public în cazul pensionării / obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă sau în cazul încetării raporturilor de serviciu	D.1223
Alocații pentru foștii angajați	Adaosuri la pensii, ajutoare materiale foștilor angajați (pensionarilor) sau urmașilor lor	D.1223
Alocații pentru studii etc.	Angajatorul suportă integral sau parțial costul instruirii salariatului, nelegate de locul de muncă urmate în afara întreprinderii. La fel și educația gratuită sau subvenționată a copiilor salariaților / persoanelor întreținute (creșe, grădinițe, colegii, etc.). Întreținerea instituțiilor de învățământ, aflate la bilanțul întreprinderii	D.1224
Ajutor material cu ocazia unor evenimente familiale	Plată acordată salariaților cu ocazia unor evenimente deosebite în familie: nașterea copilului, căsătorie, decesul unei rude apropiate etc.	D.1224
Odihnă și agrement (facilități și servicii culturale, sportive și recreative)	Angajatorul suportă integral sau parțial cheltuielile cu odihna salariatului și a familiei acestuia: activități culturale, distractive și sportive (excursii și călătorii, bilete de odihnă, secții sportive, cercuri, baze de odihnă proprii etc.).	D.1224
Servicii medicale gratuite	Servicii medicale furnizate gratuit angajaților și familiilor lor: tratament, control medical (în afară de cel impus de natura locului de muncă) etc.	D.1224
Indemnizații pentru persoanele întreținute	Indemnizații pentru copii, soț (soție), indemnizații familiale, pentru persoanele aflate la întreținere plătite direct de angajator (în afara celor din sistemul public de asigurări)	D.1224
Plăți garantate în caz de	Short-time working. Acest element se definește ca plăți	D.1224

șomaj parțial	directe ale angajatorului către salariați în vederea menținerii remunerației în caz de șomaj parțial în perioade de criză (reducerea temporară a timpului de muncă cu scopul de a menține relațiile de muncă angajator/salariat existente). Poate fi o reducere a timpului normal de lucru pe săptămână pentru o perioadă limitată de timp (suspendare parțială a contractului de muncă), sau suspendare completă a contractului de muncă (zero ore pe săptămână).	
---------------	--	--

D.2: Costurile formării profesionale plătite de angajator

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.2

Element	Descriere
Onorarii ale formatorilor din afara întreprinderii	Costuri legate de formarea profesională a salariaților, organizată, de exemplu, sub forma unor seminare interne (eventualele subvenții fac parte din D.5 și nu se iau în calcul aici)
Cheltuieli cu materialele didactice	Costuri legate de formarea profesională a salariaților, organizată, de exemplu, sub forma unor cursuri on-line pe Intranet, concepute de întreprinderi specializate (eventualele subvenții fac parte din D.5 și nu se iau în calcul aici)

D.3: Alte cheltuieli ale angajatorului

Exemple: plăți care se clasifică în cadrul variabilei D.3

Element	Descriere
Costuri de recrutare	Costul agențiilor de recrutare de personal sau al anunțurilor de angajare. De ex. cheltuieli de publicitate a posturilor/ scoase la concurs, cheltuieli de transport pentru candidații înscriși la interviu, cheltuieli de instalare la post a noilor angajați etc.
Indemnizație de instalare sau de reinstalare	Sume plătite pentru compensarea cheltuielilor de călătorie, de transport al bunurilor și de închiriere a locuinței în caz de transfer sau de trecere cu lucrul, în interes de serviciu, în altă localitate
Indemnizații plătite tinerilor specialiști	Indemnizații plătite de întreprindere tinerilor specialiști pentru timpul concediului după absolvirea instituției de învățământ superior sau mediu de specialitate la fel și indemnizațiile unice acordate tinerilor specialiști, angajați, conform repartizării, în instituțiile de învățământ, instituțiile ocrotirii sănătății, asistenței sociale, științifice și cele de cultură și artă
Examenul medical	Examen medical impus de natura locului de muncă
Materiale igienico-sanitare de protecție	Inclusiv cele impuse de natura muncii
Amenajarea locului de muncă	Cheltuieli pentru măsurile de îmbunătățire a condițiilor de muncă la locul de muncă

Echipament individual de protecție	Haine de lucru, salopete etc. și încălțăminte de protecție, alte mijloace de protecție individuală pentru salariații a căror ocupație/profesie necesită îmbrăcăminte specială de protecție și care nu este destinată folosirii în scop personal
Hrană și băuturi speciale	Băuturile sau alimentele speciale impuse de condițiile de muncă excepționale (de ex. lapte, suc, hrană curativ dietetică, masa caldă și alimentația antidot etc.)